Шта смо заиста научили после локалних избора у Косјерићу и Зајечару

Оригинални чланак

2025-06-20

3 мин. читања

Након уобичајених неизвесности у току и непосредно након изборног дана, потврђена је нова победа владајуће странке на локалним изборима у Зајечару и Косјерићу. Страсти су се у међувремену смириле и дошао је тренутак када опозициона јавност извлачи закључке из новог пораза и покушава да пројектује будућа политичка кретања.

Детаљи. Аналитичари и овога пута у фокус примарно стављају политичку тактику и изборну математику као главне покретаче изборних резултата. Стога, као главни разлози победе Напредне странке истичу се максимална употреба њихових људских и финансијских ресурса на самом терену, док се с друге стране у центар проблема опозиционе политике ставља питање броја изборних колона које ће супротставити владајућој коалицији.

Шта је важно знати. СНС као убедљиво највећа и најмоћнија политичка организација у земљи и у претходним изборним циклусима показала је решеност да уз помоћ свих расположивих дозвољених и недозвољених средстава осваја власт на свим изборима широм земље. Одржавање избора у само две општине би по логици ствари требало више да погодује опозиционим странкама, где би њена организациона инфериорност могла да се сакрије због релативно малог броја људи и новца који су потребни да би се на одговарајући начин „покрили“ избори у два релативно мала места. Поновни јалови приговори на изборне неправилности и неадекватан одговор на изборни инжењеринг СНС-а озбиљно доводе у питање могућност опозиције да се суоче са истим проблемима на будућим републичким изборима.

►Што се тиче броја изборних листа, у Зајечару (где је опозиција изашла у више колона) СНС је освојио 47,13% док је у Косјерићу, где је опозиција наступила јединствено, освојио процентуално више гласова - 49,23%. Из наведеног свакако не можемо закључити да број изборних колона значајно утиче на крајњи резултат.

Неуобичајено велика излазност, 84% у Косјерићу и 63% у Зајечару, потврђује тезу да је бирачко тело мобилисано до максимума али истовремено оповргава претпоставку да висока излазност представља „освешћивање народа“ и да аутоматски доноси превагу на страни опозиције.

►Изборна тактика свакако јесте важно питање у либерално демократском систему, али она представља само „шлаг на торти“. Постоје много важнији фактори који одређују резултате избора који се најпре односе на реална економско-политичка питања у земљи и у њима најпре треба тражити разлоге за релативни неуспех власти.

►До сада се СНС показао способном да сачува и промовише интересе највећег дела капиталистичке класе, међутим, тренутна криза проузрокована спољним факторима и проблемима са унутрашњим привредним моделом мотивишу чак и делове буржоазије да траже политичку промену.

►Пад дознака од 8% у односу на прошлу годину ствара снажан притисак на курс динара, док слабљење немачке привреде појачано претњом америчких царина значајно утичу на затварања фабрика у Србији које се налазе у систему ланаца снабдевања. Ово су само неки од најважнијих проблема са којима се власт тренутно суочава и последица њиховог даљег продубљивања би могла

бити пад подршке у будућности.

►На крају, минули локални избори одржали су се под јаким утицајем студентских демонстрација. Како протестна атмосфера полако јењава није јасно због чега постоји оптимизам да ће власт и у будућности претрпети исто оволико или више штете него што је то био случај у Косјерићу, по основу узавреле политичке атмосфере.

Закључак. Ако је СНС успео да победи чак и у таквим економским и политичким условима из простог разлога зато што има већу подршку међу буржоазијом (било легалном или илегалном) па због тога има више ресурса за кампање, шта то говори уопштено о могућности промена које не одговарају владајућој класи кроз изборе? Како би "систем" за који се опозиција и студенти боре, а који (колико бар видимо из програма студената) не тежи да промени производне односе у друштву нити да онемогући било који од механизама који омогућава буржоазији да јуче кроз ДС, данас кроз СНС, а сутра кроз неку трећу партију испуњава своје циљеве без било ког обазирања на жеље радника, на било који начин сем естетског био демократскији од тренутне ситуације?

►Иако су неки либерални аналитичари чак спремни да реалност да СНС добија изборе због подршке капитала донекле прихвате ("мафија је добила могућност да кампању СНС-а финансира црним новцем, а да заузврат добије беле послове, бирачи су поткупљивани и застрашивани" - каже Драгомир Анђелковић објашњавајући узроке изборних резултата) - то да изборе неће моћи да добију док та "мафија" не буде већински на њиховој страни ови опозициони либерали неће никада прихватити јер би то признање онда у пуном светлу приказало праву природу избора под капитализмом који нису ништа друго но начин за прикривање класне диктатуре буржоазије коју они заправо не желе да угрозе иако константно причају о борби против диктатуре као концепта.

Оригинални чланак